

Андрей Луканов (1938-1996) е политик, член на **Българската комунистическа партия (БКП)** и на **Българската социалистическа партия (БСП)** от април 1990 г. Роден в Москва в семейството на известния български комунист Карло Луканов. По рождение Луканов е съветски гражданин. Придобива българско гражданство, когато на 6-годишна възраст се премества със семейството си в София. Завършва Московския институт за международни отношения. Член е на БКП (1966), на ЦК на БКП (1977) и на Политбюро на ЦК на БКП (1989).

Работи в Министерството на външната търговия – инспектор и началник отдел (1963-1968), първи секретар в представителството на НРБ в ООН (1969-1972), зам.-министър на външната търговия (1973-1976), председател на комисията за икономическо и научно-техническо сътрудничество при Министерския съвет (1976-1980), постоянен представител на НРБ в СИВ (1981-1986), зам.-председател на Министерския съвет (1976-1989), министър на външноикономическите връзки (1987-1989) и председател на Министерския съвет (февруари – декември 1990 г.). Застрелян е на 2 октомври 1996 г. пред дома си на ул. „Латинка“ в София.

Първо правителство на Андрей Луканов – 8 февруари 1990 г. – 22 септември 1990 г.

:

На министър-председателския пост Луканов сменя Георги Атанасов, последният комунистически премиер, назначен от Живков. Луканов е един от лидерите в БКП заедно с Петър Младенов и Александър Лилев, които играят ключова роля в политическите процеси след принудителното оттегляне на Тодор Живков на 10 ноември 1989 г. Той е водеща фигура по време на Кръглата маса от страна на комунистическата партия.

Като министър-председател не успява да измоли на среща в Москва с Михаил Горбачов 1 млрд. долара кредит, за да предотврати неизбежния фалит на комунистическото управление, което е натрупало непосилните за изплащане 11 млрд. долара външен дълг и 26 млрд. лв. вътрешен дълг. Това го принуждава да обяви едностранно мораториум върху изплащането на външния дълг от 29 март 1990 г.

Правителството му не успява да приеме и осъществи икономическа програма, насочена към пазарно стопанство. Премахнат е държавният контрол по създаване на задгранични дружества, което довежда до безконтролно изнасяне на държавни капитали зад граница. В същото време кабинетът на Луканов не предприема никакви мерки по събиране на печалбите от съществуващите по това време задгранични дружества с българско участие, възлизали на около 1 млрд. долара по данни на Националната служба за защита на конституцията (контраразузнаването).

Докато е министър-председател в МВР се осъществява унищожаването на част от архивите на Държавна сигурност без знанието на обществото и опозицията.

По време на първото му правителство **се провеждат първите демократични избори на 10 юни 1990 г., които БСП печели с 51 процента**, като резултатите са обявени едва седмица след провеждането на вота. През 1997 г. Главна прокуратура констатира, че изборите са фалшифицирани.

Второ правителство – 22 септември 1990 г. – 19 декември 1990 г.

През септември 1990 г. Луканов сформира втория си кабинет, но **икономическата криза става явна, магазините са опразнени**, липсват елементарни хранителни стоки. Настъпва период, който в историята остава като

„Гладната Луканова зима”.

Принуден е да подаде оставка след като страната е парализирана от протести и **подава оставка на 30 ноември 1990 г.**

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА "АНДРЕЕВ"

През юни 2001 г. комисията по досиетата с председател Методи Андреев обявява решение от проверката за принадлежност към Държавна сигурност и Разузнавателното управление на Генералния щаб (РУ-ГЩ) в правителствата след промените. Обявени са следните лица в двете правителства на Андрей Луканов:

Любен Стоянов Гоцев (1930), зам.-министър на вътрешните работи (декември 1989-март 1990 г.), министър на външните работи (септември 1990 – ноември 1990 г.). Щатен сътрудник на Първо главно управление на ДС (ПГУ, разузнаването) от 16 юни 1961 г. до 10 април 1990 г. Завършва Института за международни отношения в Москва, специалност „външна политика“. Работи под прикритие като дипломат в българското представителство на ООН в Ню Йорк и в МВНР. Началник на отдел „Четвърти“ (Западна Европа, САЩ и Канада) в МВНР (1977).

Когато в края на декември за министър на вътрешните работи е определен началникът на Генералния щаб на БНА ген. Атанас Семерджиев за негов първи заместник Политбюро на ЦК на БКП определя именно Гоцев, който преди това е избран да бъде външен министър. Преценено е обаче, че той ще бъде по-важен в МВР. **Гоцев изиграва ключова роля, подкрепяйки действията на министър Семерджиев за осъществяване на най-мощното съкращаване в МВР и реструктуриране на Държавна сигурност** в нови специални служби. С подкрепата на Гоцев, който като високопоставен офицер от ПГУ е известна фигура в ДС, е елиминирана опасността от бунт на Живковите генерали в Държавна сигурност.

Написано от Христо Христов
Неделя, 30 Януари 2011 18:39

По време на най-важното заседание на Колегиума на МВР, обсъждащ съкращенията, Гоцев взема думата и заявява, че те трябва да се осъществят, ако БКП иска да не се разцепи, да спечели изборите с 51 процента и да управлява отново след първите демократични избори. Прогнозната му за изборната победа на преименуваната в БСП БКП се сбъдва до процент. Като първи зам.-вътрешен министър получава генералско звание.

Гоцев излиза от МВР през март 1990 г., за да оглави предизборния щаб на БСП. Избран е за депутат в 7-то Велико народно събрание и за председател на парламентарната комисия по национална сигурност. Във второто правителството на Луканов е назначен за министър на външните работи. След падане на правителството е назначен за посланик в Хага, Холандия (март 1991 г. – януари 1992 г.).

Той е един от учредителите на Движение за единство и развитие на БСП – т. нар. „генералско движение” (1996). **От 1993 г. се занимава с частен бизнес.** През 1996 г. е в Националния приватизационен фонд „Св. Никола”, а две години по-късно в управата на Международна ортодоксална банка „Св. Никола”. Бизнесът му се преплита с бившия депутат от СДС и шеф на „Селена холдинг” Асен Мичковски и бившия директор на оръжейната фирма "Тератон" Младен Мутафчийски. През 1999 г. Гоцев става член на Съвета на директорите на „Юкос петролиум България”-АД, трансформирана по-късно в „Нафтекс”. Собственикът ѝ Денис Ершов е изгонен от страната за 10 години през 2000 г. заедно с още няколко руски бизнесмени. Любен Гоцев е сочен като един от хората, подготвили Симеон Сакскобургготски за влизането му в българската политика.

Гоцев е една от ключовите фигури от кръга на бивши служители от ДС и дипломати, известен в публичното пространство като кръга „Монтерей”, кръстен на името на ресторанта, в който се събират.

Поканен е за член на т. нар. Обществен съвет, създаден от министъра на вътрешните работи Румен Петков в началото на мандата му през 2005 г. Пак по времето на Румен Петков през 2005 г. МВР арестува братята Красимир и Николай Маринови – Маргините, известни като едни от лидерите на бившата групировката СИК по обвинение, че готвят покушение на няколко лица, сред които и Любен Гоцев. Според прокуратурата групата на Маргините е имала конкурентен бизнес с Гоцев и това е причината той да стане тяхна мишена. Самият Гоцев заявява, че нищо не знае за покушението. През март 2010 г. чества 80-годишен юбилей.

Петър Георгиев Башикарров (1939), министър на външноикономическите връзки. Роден е в Москва. Щатен сътрудник на ПГУ на ДС от 5 април 1965 г. до 31 декември 1979 г.

Завършва радиотехника в Машинно-електротехническият институт в София (1964) и същата година е назначен за щатен служител в IV отдел за водене на контраразузнавателна работа зад граница в ПГУ. Изпратен е на 8-месечен курс в СССР. Издига се до зам.-началник на IV отдел. Член е на БКП от 1966 г.

Работи под прикритие в Комитета за наука, технически прогрес и висше образование и в Министерството на външната търговия. От 1976 г. е зам.-министър на външната търговия, а от 1979 г. – първи зам.-министър. В Министерството на външната търговия отговаря за научно-техническото разузнаване. Посланик в Япония (1986-1990).

Малко известен факт е, че през февруари Башикарров е предложен пред Москва да бъде назначен за първия директор на новосъздадената Национална разузнавателна служба (НРС), правоприменник на Първо главно управление на ДС. След одобрение от съветска страна той е назначен с указ на председателя на Държавния съвет Петър Младенов за директор, но две седмици по-късно е изтеглен в правителството на Луканов, където става министър на външноикономическите връзки. На неговото място в НРС е назначен ген. Румен Тошков.

Башикарров е депутат от БСП в 7-то Велико Народно събрание и 36-то, 37-то и 38-то Народно събрание. На парламентарните избори през 2001 г. е недоволен от неизбираемо място, на което е поставен от тогавашния лидер на БСП Георги Първанов и се кандидатира като независим депутат, но не е избран.

Георги Манолов Хаджиков (1936), зам.-министър на външноикономическите

връзки. Роден е в с. Скрбатно, обл. Благоевград. **Щатен сътрудник на ПГУ от 13 юни 1967 г. до 1 октомври 1969 г.**

Любомир Кръстев Драганов (1938), зам.-министър на земеделието и хранителната промишленост. Роден е в Долни Дъбник. **Нещатен сътрудник на ДС-Плевен, от 1965 г. до 1969 г.**

Принадлежността му е установена чрез собственоръчно написана декларация за сътрудничество, ползван по линия „интелигенция”.

Михаил Иванов Трифонов (1944), зам.-министър на земеделието и хранителната промишленост. Роден е в Плевен. **Нещатен сътрудник на Окръжно управление-МВР-София-ДС, на Второ главно управление на ДС (контраразузнаването), направление „И” (икономика), от 1974 г. до 1985 г.**

Принадлежността му е установена чрез собственоръчно написана декларация за сътрудничество и собственоръчно написани агентурни сведения. Ползван по линия „икономика”. Изключен поради отказ за сътрудничество.

Тодор Кръстев Василев (1940), зам.-министър на културата. Роден е в Бургас. **Нещатен сътрудник на отдел „Задгранични паспорти” от 1974 г.**

Принадлежността му е установена по собственоръчно написани агентурни донесения. Събирал е информация за чужди граждани и за българи в чужбина.

В решението на комисията „Андреев” от юни 2001 г. е отбелязано, че **не се съобщават починали лица с установена принадлежност към ДС или ГУ-ГЩ.**

Поради тази причина не може да стане ясно дали самият министър-председател Андрей Луканов, който е убит през 1996 г., е бил сътрудник.

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА "КОСТАДИНОВ"

На 12 февруари 2008 г. комисията по досиетата с председател Евтим Костадинов излиза с решение № 25 по проверката на лицата, заемали следните постове: министър-председател, зам.-министър-председател, министри и зам.-министри. В правителствата на Андрей Луканов са осветени общо 11 души, сред които един вицепремиер, министри и зам.-министри, които не са били обявени от предишната комисия по досиетата „Андреев”
. Това са:

Константин Димитров Косев (1937), заместник-председател на Министерския съвет и министър на народната просвета (8 февруари 1990 г. – 22 септември 1990 г.) . Роден е в гр. Ст. Димитрово. **Агент Найденов на Второ главно управление на ДС от 1961 г. и на Шесто управление на ДС. От 1972 г. е щатен служител на Първо главно управление на ДС до 1976 г.**

Константин Косев е академик, член-кореспондент на БАН. През 1960 г. завършва история в Софийския университет. Специализира в Мюнхен и Бон (1966-1967) Зам.-директор на Института по история на БАН (1973-1978) и на Единен център по история на БАН. През 1977 г. става доктор на историческите науки, а през 1979 г. – професор. От 1989 г. е член-кореспондент на БАН. Преподавател е в СУ „Св. Кл. Охридски” (1991-1997). През 2003 г. става академик. Зам.-председател на БАН (1996-2007).

Агентите на Държавна сигурност в правителствата на Андрей Луканов

Написано от Христо Христов
Неделя, 30 Януари 2011 18:39

Иван Вазов (1909-1989) - министър на външните работи в правителството на Андрей Луканов.

Михаил Иванов (1909-1989) - министър на външните работи в правителството на Андрей Луканов.

Васил Петков (1909-1989) - министър на външните работи в правителството на Андрей Луканов.

Иван Вазов (1909-1989) - министър на външните работи в правителството на Андрей Луканов.

Иван Вазов (1909-1989) - министър на външните работи в правителството на Андрей Луканов.

Иван Вазов (1909-1989) - министър на външните работи в правителството на Андрей Луканов.

Иван Вазов (1909-1989) - министър на външните работи в правителството на Андрей Луканов.